

Kies jij
aardrijkskunde?
Lesmateriaal afbuigers vwo

Differentiatie 3 havo/vwo

SLO • nationaal expertisecentrum leerplanontwikkeling

slo

Kies jij Aardrijkskunde?

Lesmateriaal afbuigers vwo

Januari 2011

slo

nationaal
expertisecentrum
leerplan-
ontwikkeling

Verantwoording

© 2011 SLO (nationaal expertisecentrum leerplanontwikkeling), Enschede

Alle rechten voorbehouden. Mits de bron wordt vermeld is het scholen toegestaan zonder voorafgaande toestemming van SLO deze uitgave geheel of gedeeltelijk te kopiëren dan wel op andere wijze te verveelvoudigen voor gebruik in en ten behoeve van de school.

Auteurs: Frederik Oorschot

Eindredactie: Lieke Meijs

Informatie

SLO

Afdeling: VO Onderbouw

Postbus 2041, 7500 CA Enschede

Telefoon (053) 4840 660

Internet: www.slo.nl

E-mail: vo-onderbouw@slo.nl

AN: 4.5533.397

Inhoud

Voorwoord	5
Deel 1: Aardrijkskunde is alles	7
Les 1 Introductie	7
Les 2 Een wereld vol regio's	9
Les 3 Regio Turkije	11
Les 4 Alles over...	15
Les 5 t/m 8 Werken aan werkstuk	16
Les 9	16
Les 10	16
Les 11	16
Les 12	16
Thema: Aardrijkskunde beslist	17
Les 13 Introductie project	18
Les 14 Wereldsteden	19
Les 15 Ontstaan steden	21
Les 16 Leven in een wereldstad	23
Les 17 Kennismaken met EduGis	25
Les 18, 19 en 20 Karteren binnenstad	26
Les 21, 22 en 23 Maken van een ontwerp	27
Bijlage 1 Waar woon jij en ben je wel eens geweest? (les 1)	29
Bijlage 2 Wereldsteden en megasteden (les14)	33
Bijlage 3 Lijst met categorieën om functiekaart te maken (les 18, 19 en 20)	35

Voorwoord

De komende weken volg je een aardrijkskundeprogramma dat anders is dan dat van je klasgenoten. Het programma bestaat uit twee delen. In het eerste deel laat je zien wat je aan aardrijkskundige kennis hebt opgedaan de afgelopen jaren. Je past deze kennis toe in een land naar keuze.

In het tweede deel ga je een onderzoek doen in de binnenstad. Uiteindelijk ontwerp je een nieuw gebouw voor in de binnenstad

Deel 1: Aardrijkskunde is alles

Les 1 Introductie

Doel: laten zien waar aardrijkskunde allemaal voorkomt

A. Introductie

De titel is een beetje overmoedig maar aardrijkskunde kom je veel tegen. Soms meer dan je denkt. In de afgelopen jaren zijn er veel onderwerpen langsgelopen bij aardrijkskunde. Kun je ze nog herinneren? Deze les laat je nog eens zien waar aardrijkskunde allemaal voorkomt en wat jij er mee hebt te maken.

B. Opdrachten

1. Jij op de wereld.
 - a. Geef aan op de kaarten van bijlage 1 aan waar je bent geboren en waar woont.
 - b. Wat is de naam van de gemeente waar je woont?
 - c. Hoe heet de streek waar je woont?
 - d. In welke provincie woon je?
 - e. Kleur de steden waar je regelmatig komt rood, af en toe komt oranje.
 - f. Kleur de landen waar je ooit bent geweest geel in de wereldkaart.
2. De wereld om je heen.
 - a. Bekijk de volgende producten die je dagelijks gebruikt. Kleur de landen waar ze vandaan komen blauw op de wereldkaart van bijlage 1.

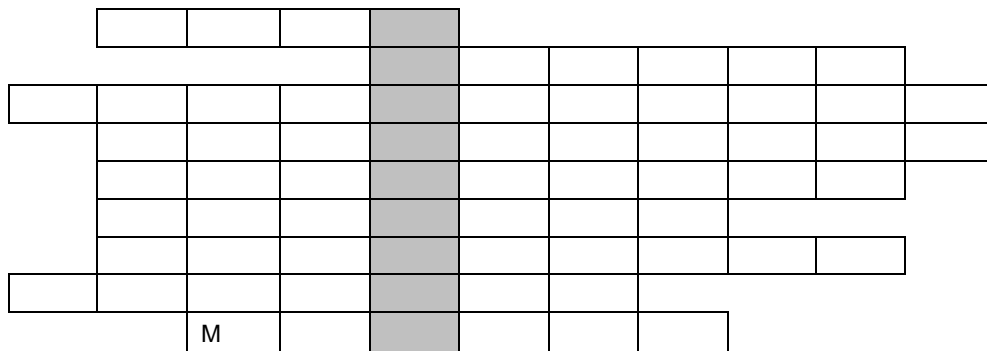
Product	Land
Bananen	Colombia
Sportschoenen	Vietnam
Elektronica	China
T-shirt	Bangladesh
Koffie/Thee	Brazilië
Fiets	Nederland
Benzine	Saudi-Arabië
Software voor computer	India
Grondstoffen mobieltje	Dem.Rep.Kongo

- b. Wat valt op aan de spreiding van de producerende landen?
- c. In welke categorie zou je deze landen plaatsen als het gaat om welvaart?
- d. Welk land vormt een uitzondering hierop?
- e. Een van de producten zijn de fair trade bananen uit Colombia. Welk onderdeel van de aardrijkskunde speelt er een rol? Kies uit bevolking, duurzaamheid, geologie, klimaat, toerisme, transport, wereldburgerschap (2x), wereldhandel,
 1. De bananenplantages liggen in de warme en vochtige dalen langs de kust.
 2. Eens per week rijdt er een trein naar de haven van Barranquilla.
 3. De arbeiders op de plantage verdienden vroeger €2 per dag, nu €25.
 4. Een nieuw biologisch ongedierte bestrijdingsmiddel zorgt voor minder grondwatervervuiling.
 5. De Europese Unie schaft de extra belasting op fair trade bananen af.

6. Jongens en meisjes gaan tegenwoordig tot hun 16^e naar school.
7. De gemiddelde leeftijd stijgt door betere medische zorg.
8. Naast de bananenplantage zijn er drie vakantiehuisjes opgezet.
9. Een nieuw systeem waarschuwt sneller tegen aardbevingen.

3. Los de puzzel op. Het zijn begrippen die je de afgelopen jaren hebt geleerd. Gebruik waar nodig de atlas. Welk woord komt er te staan in het grijze gedeelte?

1. De toestand van de atmosfeer op een bepaald tijdstip en bepaalde plaats.
2. De uitschurende werking van stromend water, ijs of wind.
3. Het vermogen van de aarde om alle mensen te laten leven, zonder dat de aarde hierdoor onherstelbaar wordt beschadigd.
4. Een land binnenkomen om daar te gaan wonen en werken voor langere tijd.
5. Alle inwoners van een land.
6. Ander woord voor de 'Equator'.
7. Voldoende aantal klanten in een gebied zodat er een bepaalde dienst/winkel kan zijn.
8. Het gemiddelde weer over een langere periode.
9. De omgeving waarin we leven.

Les 2 Een wereld vol regio's

Doel: wat is een regio?

A. Introductie

Aardrijkskunde heeft veel onderwerpen die worden onderzocht. Maar wat het echt aardrijkskunde maakt is dat het altijd gaat om regio's. Het gebeurt ergens. Vandaag zoek je uit wat een regio is.

B. Theorie

Wat is een regio? Deze vraag is niet makkelijk te beantwoorden. Misschien vergelijk je wel de bevolking per land in Europa. Dan is één land een regio. Maar je kunt ook kijken naar het aantal miljoenairs per gemeente in Noord-Holland. Dan is de gemeente de regio waar je mee werkt. Je kunt dus zelf een regio vaststellen die nodig is voor je onderzoek.

Een regio heeft ook altijd een schaalniveau. Dat is het niveau waar je iets op onderzoekt. Bij de miljoenairs is het schaalniveau de gemeente. Bij de bevolking is het schaalniveau een land. Het bijzondere van schaalniveaus is dat je ze groter en kleiner kan maken. Als voorbeeld nog een keer de miljoenairs per gemeente in Noord-Holland. Je kunt een schaalniveau lager (kleiner) kijken. Dan kijk je naar het aantal miljoenairs in één gemeente bv de gemeente Amsterdam. Je kunt ook een niveau hoger kijken. Het aantal miljoenairs in Nederland. Dus afhankelijk van wat je uitzoekt stel je een schaalniveau vast.

C. Opdrachten

1.
 - a. Over welke regio gaat de video?
 - b. Hoe is de regio afgebakend?
 - c. Welk schaalniveaus komen er in de video voor?
 - d. Bedenk nog een schaalniveau?

2. Verschillende regio's.
 - a. Atlas Nederland klimaat. Bekijk kaart B. In welke regio's is Nederland verdeeld?
 - b. Wat is de ondergrens van de verschillende regio's?
 - c. Atlas Nederland klimaat. Bekijk kaart H. In welke regio's is Nederland verdeeld?
 - d. Welke regio heeft de meeste neerslag?
 - A. Betuwe
 - B. Veluwe
 - C. Achterhoek
 - D. Twente

3. Kaart Marokko (rechter pagina).
 - a. Hoe worden de regio's gemaakt in kaart C?
 - b. Wat voor soort regio's zijn er te herkennen in kaart C?
 - A. Steden
 - B. Gemeenten
 - C. Provincies
 - D. Graafschappen
 - c. Bekijk op de linker pagina de grens tussen Algerije, Mauritanië en Mali. Wat valt op?
 - d. Hoe is deze landsgrens gemaakt denk je?
 - e. Kun je een verklaring bedenken voor die grens? Gebruik kaart koloniën 1937.

4.

a. Wanneer je de landen van de wereld moet indelen in regio's, welk criterium zou je dan gebruiken?

Kenmerk	Criterium
temperatuur	° Celsius
arme en rijke landen	
ontwikkelingshulp	
toerisme	
energieverbruik	
levensverwachting	
hoogte	

b. Kun je de antwoorden uit opdracht a. ook gebruiken voor het schaalniveau Nederland of Europa?

c. Welke regio zou je kiezen als je Nederland moest indelen op de onderwerpen uit opdracht a?

5.

Les 3 Regio Turkije

Doel: Regio Turkije ontdekken

A. Introductie

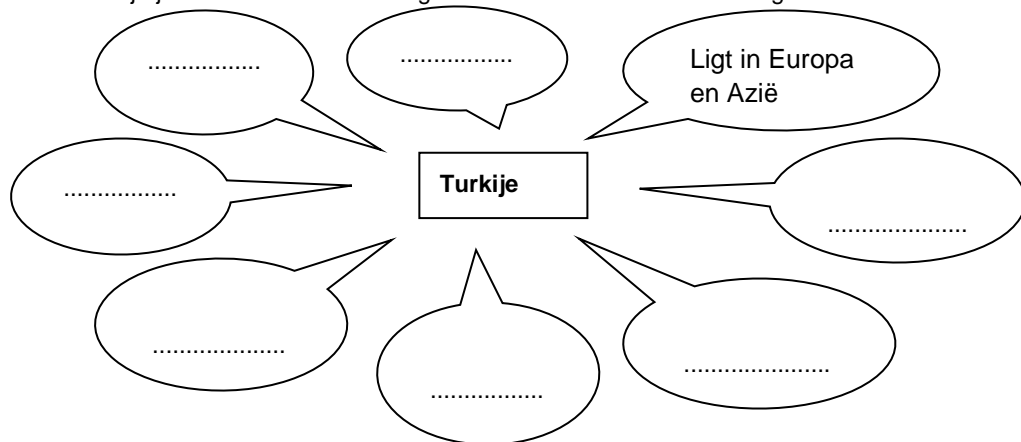
Bij aardrijkskunde gaat het over veel onderwerpen. Je hebt geleerd over klimaten, aardbevingen, over de bevolkingsopbouw, toerisme, steden en nog veel meer. Je hebt gekeken naar oorzaken en gevolgen van wat mensen doen. Naar oorzaken en gevolgen van wat de natuur doet. Deze les geeft een beeld van de regio Turkije.

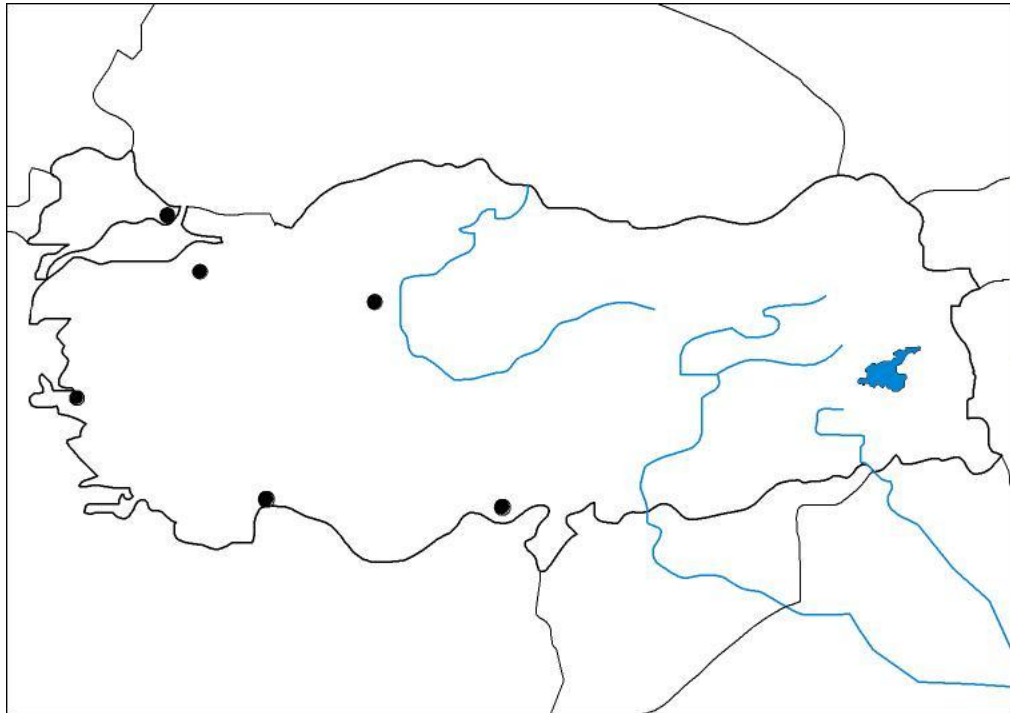
B. Turkije uitgezocht

Om je geleerde kennis toe te kunnen passen maak je een profiel van het land Turkije. Dat doe je aan de hand van een aantal kenmerken en verklaringen.

Hoe ga je te werk?

1. Gedachtenweb. Vul de lege vakken in. Wat weet je van Turkije. Probeer ook tussen lege vakken lijntjes te trekken. Welke dingen staan met elkaar in verbinding.

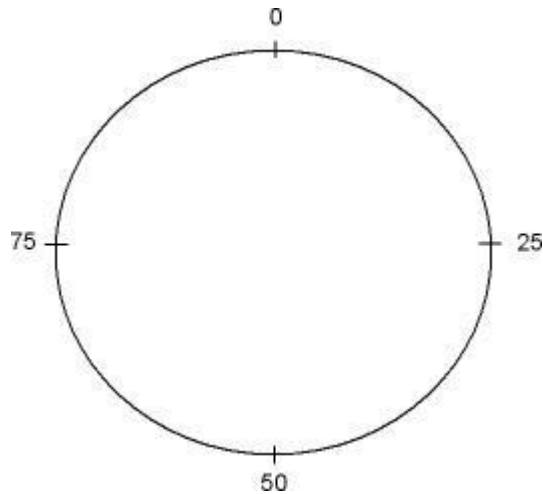
2. Om een beeld te krijgen van Turkije moet je wat afweten van de ligging. Daarvoor worden twee begrippen gebruikt. De absolute ligging en de relatieve ligging.
 - a. Wat betekent absolute ligging?
 - b. Wat betekent relatieve ligging?
 - c. Gebruik de atlaskaart Turkije. Teken in de kaart de volgende breedtelijnen. 26° Oosterlengte en 44° O.L. En de lijnen 36° Noorderbreedte en 42° N.B. Dit is de absolute ligging van Turkije.
 - d. Zet de namen van de landen en zeeën in de kaart. Teken een + op de plaats van de berg Ararat en zet de hoogte er bij.
 - e. Teken de volgende steden in de kaart: Ankara, Istanbul, Bursa, Izmir, Adana en Antalya

3. Wat weet je nog over aardbevingen?
 - a. In Turkije komen veel aardbevingen voor. Welke kaart vertelt daar iets over?
 - b. Op welke aardkorstplaat ligt Turkije voor het grootste deel?
 - c. Wat is de oorzaak van de vele aardbevingen?
 - d. Komen de meeste aardbevingen voor langs de breuklijn?

4. Hoog en laag in Turkije.
 - a. Wanneer je kaart van Turkije in de atlas bekijkt, wat kun je zeggen over de gemiddelde hoogte ligging van Turkije?
 - b. Hoe is de situatie in (west) Nederland? Kaart Nederland - reliëf. Zoek in het zaakregister of trefwoordenregister op waar de kaart in de atlas staat.
 - c. Kaart Europa klimaat. De hoogteligging heeft gevolgen voor de neerslag. In welk gedeelte is het droogst in Turkije?
 - d. Kun je verklaren waarom het zo droog is bij Ankara?
 - e. De hoogteligging heeft ook gevolgen voor het klimaat. Kleur in de kaart het Middellandse-Zeeklimaat en Zwarte-Zeeklimaat licht oranje, het Steppeklimaat licht geel en het bergklimaat licht bruin.

5. Bevolking (demografie).

- a. Hoeveel inwoners heeft Turkije volgens de statistieken van de atlas?
- b. Zijn er in Europa landen met meer inwoners?
- c. Zoek het geboortecijfer op. Is dat hoog of laag in vergelijking met Nederland?
- d. Reken het geboorteoverschot uit in absolute aantallen. Ga uit van het inwoneraantal van vraag 5a.
- e. Beschrijf de bevolkings spreiding in Turkije.
- f. Waarom wonen de meeste mensen op deze plekken?

6. Welvaart.

- a. Wat is het gemiddeld inkomen van een inwoner uit Turkije?
- b. Hoe is de verdeling van beroepen over de sectoren? Teken het cirkeldiagram in.
- c. Welk deel is volgens de kaart over welvaart het meest welvarendst?
- d. Waarom ondersteunen kaarten over binnenlandse migratie, elektriciteitsverbruik en beroepsbevolking het antwoord uit vraag 6c?
- e. Maak de zin af en kies uit landbouw, industrie of diensten. In gebieden waar de welvaart het hoogst is, werken de minste mensen in de....

Antalya

7. Toerisme.

- a. Turkije is een zeer populair vakantieland. Geef drie redenen waarom.
- b. Wat zijn de twee steden met de meeste toeristen?
- c. Is zit een verschil tussen de twee steden als het gaat om het soort toerisme. Leg uit wat dat verschil is.
- d. Welke twee landen leveren de meeste toeristen?
- e. Waarom komen er veel meer toeristen uit Noord-Europa dan uit Frankrijk en Spanje naar Turkije?

8. Wanneer je Turkije moest indelen op wereldniveau op een aantal kenmerken, waar zou Turkije dan staan volgens jou?

- a. Economisch.
- b. Religieus.
- c. Demografisch.
- d. Geologisch.
- e. Klimatologisch.

Les 4 Alles over...

Doel: zelfstandig onderzoek doen naar een land

A. Kies je eigen land

Aan de hand van het voorbeeld van Turkije ga je aan de slag om zelf een land op aardrijkskundige manier te onderzoeken. Je kiest een land buiten Europa. Je hebt hiervoor vijf lessen. Het eindproduct is een klein werkstuk over een land naar keuze met daarin de aardrijkskundige onderwerpen en verklaringen die hieronder beschreven staan.

B. Wat moet er gebeuren?

Inleiding met je motivatie voor dit land

- De natuurlijke en niet-natuurlijke begrenzingsen van het land
- De absolute ligging van het land in lengte- en breedtegraden met halfgraden er bij
- De relatieve ligging t.o.v. van Nederland.

Kaart

Zelfgemaakte kaart van het land met:

- Absolute ligging, lengte en breedtegraden (noorderbreedte of zuiderbreedte, oosterlengte of westerlengte)
- Relatieve ligging, ligging ten opzichte van andere landen (Nederland).
- Vlag
- Topografie
 - Hoofdstad
 - Vijf steden
- Water
 - Rivieren
 - Zeeën
 - Oceanen
- Hoogste punt (bergen)
- Hoofdinfrastructuur (wegen)
- Extra, schaal van de kaart, windroos.

Hoofdstukken

1. Klimaat verklaart. Waarom is er daar een dergelijk klimaat? Hoe komt het dat er veel/weinig regen valt? Er moet een klimaatgrafiek in. Voorbeelden in de atlas bij De Aarde klimaat. Zoek voor jouw land op <http://www.klimadiagramme.de/>
Temperatuurverschillen kunnen uitleggen.
2. Bevolking (demografie)
 - a. Bevolkings spreiding verklaart
 - b. Bevolkingsontwikkeling van het land. Groeit de bevolking snel of niet.
 - c. In welke fase van de demografische transitie bevindt dit land zich?
3. Welvaart en duurzaamheid verklaart aan de hand van verschillende gegevens: BNP, BNP ten opzichte van Nederland, levensverwachting, energieverbruik, de verdeling van de beroepsbevolking, de levensomstandigheden (VN index), milieu.
4. Toerisme
 - d. Kenmerkende aspecten van het land, de natuur en cultuur
 - e. Maak een rondreis van twee weken door het land (+ kaart en foto's)
5. Eigen onderwerp (bergen/rivieren/cultuur) etc.

Les 5 t/m 8 Werken aan werkstuk

Doel: zelfstandig onderzoek doen naar een land, toepassen begrippen in nieuwe situatie.

Les 9

Doel: afronden en inleveren werkstuk

Les 10

Uitlooples

Les 11

Toets begrippen uit werkstuk

Les 12

Evaluatie en bespreken toets

Thema: Aardrijkskunde beslist

Voorwoord

Waar ga jij het liefste shoppen? Zijn er nog speciale winkels die je mist? Biedt de binnenstad voldoende diversiteit om te bezoeken? Steden proberen van alles om zich aantrekkelijk te maken voor haar inwoners en voor het winkelende publiek.

Het vak aardrijkskunde helpt daarbij. Want hoe kun je een stad (binnenstad) aantrekkelijk te maken voor jongeren en andere groepen mensen? Dat kan door nieuwe winkels, andere soorten winkels en door nieuwe (mooie) gebouwen neer te zetten. Gebouwen in de stijl van de binnenstad of van bijzondere architectonische vormgeving. Beslissingen over nieuwe winkels en nieuwe gebouwen worden genomen door aardrijkskunde. En jij kunt daarin mee beslissen.

Les 13 Introductie project

Doel: kennismaken met steden

A. Introductie

Je zult ontdekken dat steden veel met aardrijkskunde te maken hebben. In steden gebeuren allerlei dingen die van belang zijn in ons leven zoals shoppen en uitgaan. Je vindt er naast veel mensen ook interessante gebouwen (stadions, musea) en instellingen (je school).

Vandaag kijk je naar een PowerPointpresentatie over de verschillende functies van steden.

Daarna leer je over wereldsteden. De opdracht in de eigen omgeving gaat over de winkels in de binnenstad. Uiteindelijk ontwerp je een nieuw gebouw voor de binnenstad in een groepje.

Noteer in je schrift de antwoorden op de volgende vragen.

B. Opdrachten

A. De PowerPointpresentatie

- Herkennen, wat zie je?
- Waarom liggen steden waar ze liggen?
- Welke functies herken je van/in de stad?
- Wat is mooi/lelijk? Steden als plaats voor hoogtepunten van architectuur

B. De eigen stad

- Wat kun je terugvinden van de PowerPointpresentatie in je eigen stad?
- Welke functies zijn er aanwezig in jouw stad?
- Wat is mooi en lelijk in jouw stad?
- Wat moet er veranderen volgens jou?

Les 14 Wereldsteden

Doel: wanneer is een stad een wereldstad?

A. Introductie

Sommige steden spreken tot de verbeelding. Wie kent niet de Eiffeltoren? Of de wolkenkrabbers van New York. Maar wat maakt een stad een wereldstad?

B. Opdrachten

1a. Zet bij de foto's om welke (wereld)stad het gaat.

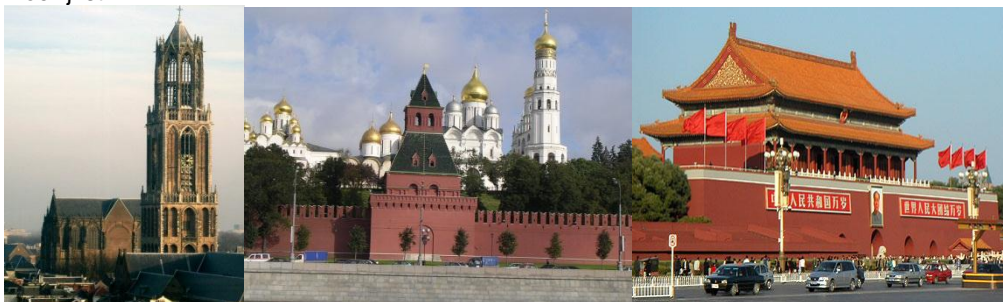
Makkelijk

Moeilijker

Moeilijkst

1b. Wat maakt de steden op de foto's herkenbaar?

2a. Bekende (wereld)steden hebben vaak bijnamen. Welke steden worden hier bedoeld?

1. De lichtstad
2. De eeuwige stad
3. The Big Apple
4. Manhattan aan de Maas
5. Mokum.

2b. Heeft jou woonplaats ook een bijnaam? Welke is dat of hoe zou je stad dan moeten heten?

3a. Gebruik atlaskaart 190-191 (52e druk 172-173). In welk rijtje horen de volgende steden thuis? Achter de steden staat hoeveel inwoners de stad heeft afgerond in miljoenen. Rio de Janeiro (12) - Tokyo (34) - Moskou (10) - Parijs (12) - Johannesburg (10) - Los Angeles (18) - Sydney (4) - São Paulo (21) - Mumbai (Bombay) (22) - Madrid (3) - Canberra (<1) - New York (22) - Amsterdam (<1) - Cairo (16) - Shanghai (18) - Rome (3) - Washington DC (5) - Mexico Stad (23), London (10).

Hoofdstad	Megastad	Wereldstad
1	1	1
2	2	2
3	3	3
4	4	4
5	5	5
6	6	6
7	7	7
8	8	8
9	9	9
10	10	10

b. Tegen welke problemen loop je op bij het indelen van de steden?

c. Welke steden horen bij hoofdstad en wereldstad volgens jou?

d. Wat is het verschil tussen wereldstad en een megastad?

e. Wanneer is volgens jou een stad een wereldstad? Bedenk drie criteria.

4. Bijlage 2. Gebruik de bijgeleverde wereldkaart.

a. Teken de megasteden van 1950 blauw (New York, London, Parijs, Tokyo). En die van het jaar 2010 geel (Mexico Stad, Mumbai, São Paulo, Cairo, Karachi, Delhi, Jakarta) op de kaart.

b. Welke verandering in de ligging van de megasteden is te zien?

c. Zoek voor de megasteden die geel gekleurd zijn het aandeel van de beroepsbevolking op dat werkzaam is in de dienstensector.

d. Vergelijk het aandeel werkzaam in de dienstensector met Nederland, wat valt op?

e. Geef een verkaring voor de snelle groei van de steden?

5. Ontwerp zelf een gebouw dat in een wereldstad past. Denk aan de functie van het gebouw, stijl, architectuur etc.

Les 15 Ontstaan steden

Doel: leren waar steden zijn ontstaan en waarom daar?

A. Theorie

Aantekeningen in je schrift.

B. Opdrachten

1a. Hoe is je eigen stad ontstaan? Beoordeel op:

- Ligging
- Water
- Bouwmateriaal
- Voedselvoorziening
- Knooppunt van wegen
- Anders.

b. Wat is het oudste gebouw?

c. Wat is de ligging van het oudste gebouw?

d. Waarom zijn er maar weinig (geen) gebouwen van voor de periode 1500?

e. Wat vind je uniek aan je stad/stadscentrum?

2

a. Atlas 53e - blz. 25 (52e druk bladzijde 23).

Staat jouw stad op de kaarten? Zo ja, onder welk type valt jouw stad? Nee? Waarom niet?

b. Welke provincies hebben maar één of twee steden met historische kern?

c. Hoe komt het dat deze provincies zo weinig steden met een historische kern hebben?

Gebruik kaart 54 (48).

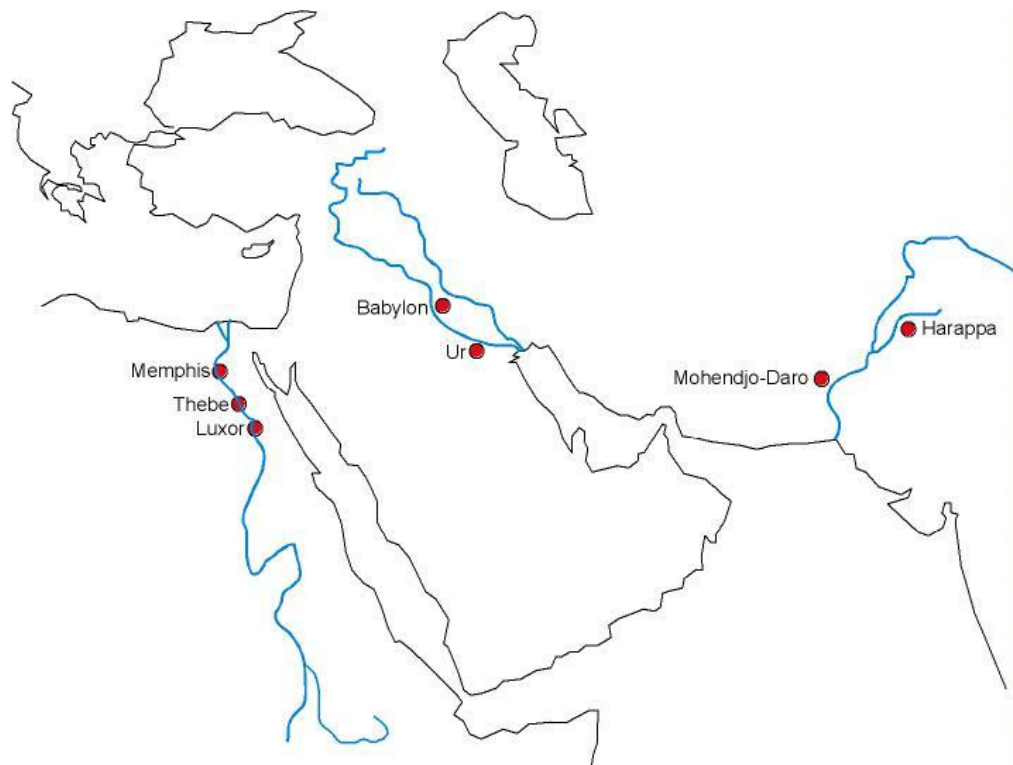
d. Neem de tabel over in je schrift. Vul van de steden in wat voor soort stad het is.

Stad	Type
Amsterdam (743.000)	historische kern
Rotterdam (589.000)	
's Gravenhage (475.000)	
Utrecht (280.000)	
Eindhoven (209.000)	
Tilburg (200.000)	
Groningen (180.000)	
Almere (178.00)	
Breda (169.000)	
Nijmegen (160.000)	
Enschede (154.000)	

e. Welke conclusie kun je trekken uit de tabel?

f. Waar vind je de meeste nieuwe steden? Geef een goede verklaring.

Z.o.z.

3. Op zoek naar de oudste steden ter wereld.
 - a. Zet in de kaart de namen van de volgende landen: Turkije, Irak, Iran, Pakistan, Egypte en Saudi-Arabië.
 - b. In welke landen liggen de plaatsen waar de eerste steden ter wereld ontstonden?
 - c. Welke overeenkomst zie je op kaart 138-139 (128-129)?
 - d. Welke rivieren speelden een belangrijke rol in het ontstaan van deze steden?
 - e. Welke stad bestaat er nog steeds?

4. Kun je in je eigen stad ook aannames herkennen van de stadsmodellen?

Schets/teken je stad, zet daarin het stadscentrum, de uitvalswegen, water (rivier), de overheersende functie van de wijken.

Les 16 Leven in een wereldstad

Doel: leven in een wereldstad ontdekken

A. Introductie

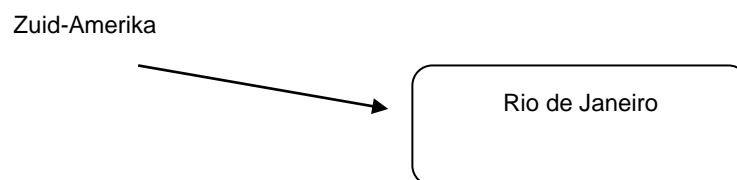
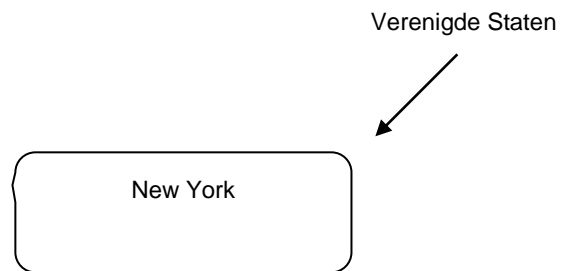
Hoe is het om te leven in een wereldstad? Vandaag bekijkt je twee fragmenten over jongeren die wonen in een wereldstad. Is het leven daar echt anders dan bij jou? Lees eerst de opdrachten door die bij de filmpjes horen.

<http://web.teleblik.kennisnet.nl/tsr/player/vo/fid/43673>

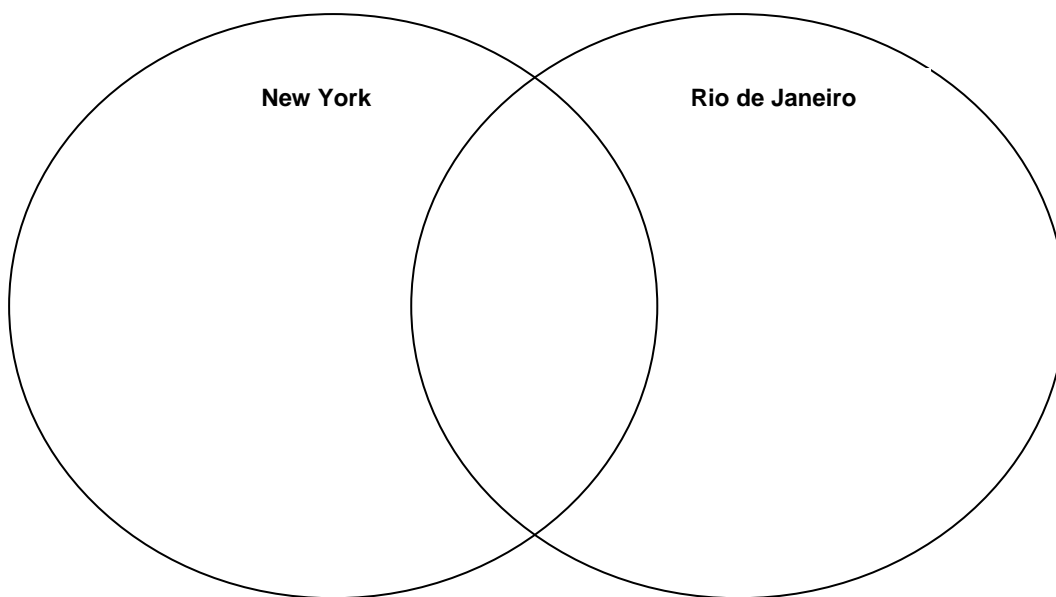
<http://web.teleblik.kennisnet.nl/tsr/player/vo/fid/47118>

B. Opdrachten

1a. Vul het web in. Wat weet je van New York en Rio de Janeiro? Schrijf minimaal tien dingen op die je met de stad in verband brengt.

1b. Wat zijn de overeenkomsten en verschillen tussen de twee steden?

c. Wat lijkt jou het leukste aan wonen in een wereldstad?

2a. Hoe vindt Channing het leven in New York?

b. Hoe ziet een dagindeling er uit voor Channing

3a. Wat is de reden van het ontstaan van Rochina?

b. Hoe staat de wijk Rochina er nu voor in vergelijking met 20 jaar geleden?

c. Op welke manier verdient Leoandro zijn geld?

d. Hoe brengt Leoandro de dag door?

4. Schrijf een kort opstel over het leven in een wereldstad. Je bent zelf de hoofdpersoon.

Verwerk hierin stukjes uit de video's, de dingen die je denkt te doen en wat er zo speciaal is aan het wonen in een wereldstad.

Les 17 Kennismaken met EduGis

Doel: kennismaken van een gissysteem

A. Theorie

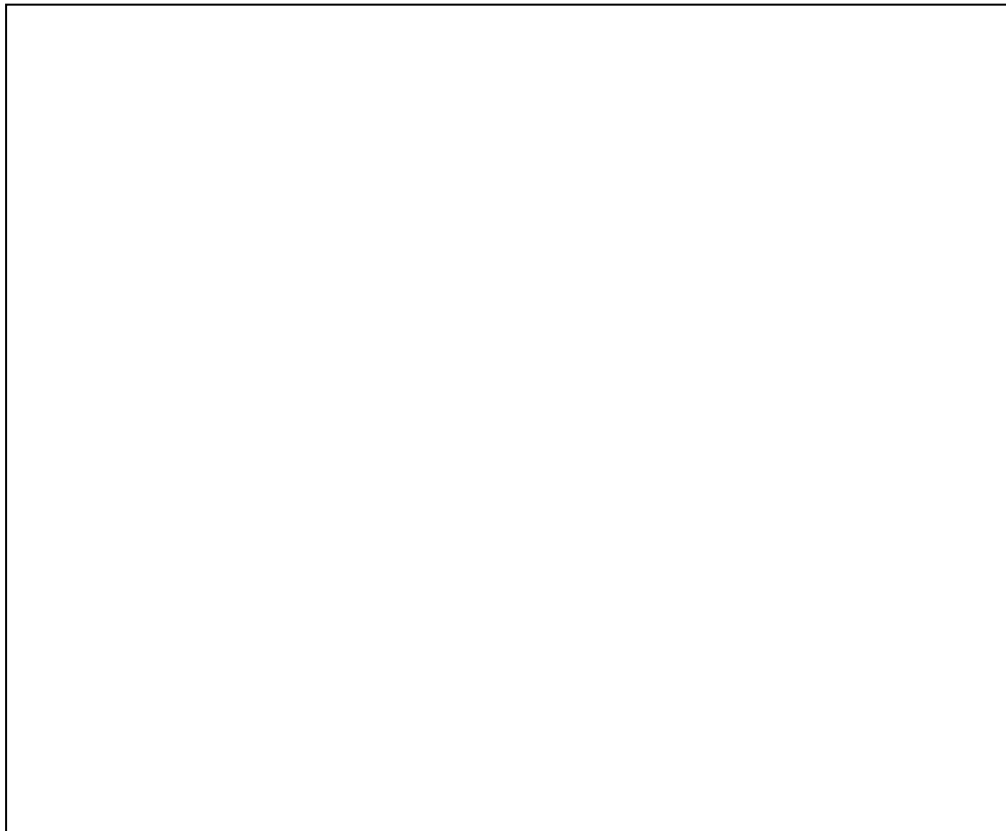
Uitzoeken waar de dichtstbijzijnde bioscoop is doe je tegenwoordig met je mobieltje of met de computer. Als je informatie koppelt aan een locatie en dat zichtbaar maakt in een kaart, spreek je van een gissysteem. Je kunt bijna alle informatie zo inzichtelijk maken. Nu ga je oefenen met zo'n gisprogramma.

B. Edugis in praktijk

1. Ga naar www.edugis.nl

Ga vervolgens naar lesmateriaal, basiscursus kennismaking EduGis. Volg de stappen.

2. Ga naar de stad waar je woont (of je onderzoek over gaat doen) en zoom in op het centrum.
 - a. Welke functies overheersen er in het centrum als je naar de legenda kijkt?
 - b. Zoek drie puntsymbolen op en schrijf de betekenis daarvan op.
 - c. Meet de afstand van het centrum hemelsbreed. Begrens het centrum eerst naar eigen inzicht
3. Maak een schets van het winkelgebied met de hoofdwinkelstraten. Zet de straatnamen er bij en zet vier kenmerkende gebouwen in de schets. Gebruik hiervoor EduGis.

Les 18, 19 en 20 Karteren binnenstad

Doel: maken van een functiekaart van de binnenstad en foto's voor de presentatie

1. Een functiekaart maken

Om te weten wat er moet veranderen moet je eerst weten wat er is. Daarvoor ga je een functiekaart maken. Een functiekaart is een kaart waarop staat welke functie een pand/gebouw of een stukje van de binnenstad heeft (bv park). Je gaat met je groepje naar de binnenstad met een lege kaart van de binnenstad. Op die kaart ga je per pand inkleuren wat de functie is. Daarvoor ga je eerst een aantal categorieën opstellen. In bijlage 3 staat een tabel die je nog moet aanvullen.

2. Opdracht

Met je groepje ga je de stad in om de functiekaart te maken. Goede afspraken zijn noodzakelijk.

- Tijdstip, wanneer ga je de stad in? Twee aaneengesloten lessen zijn voldoende. De derde les is nodig om de kaart netjes uit te werken.
- Maak een plan hoe je gaat lopen.
- Houdt de categorieën bij de hand. Geef elk pand de goede kleur.
- Gebruik één kaart als kladversie.
- Kleur na het karteren individueel een kaart in en maak een legenda. Bedenk dat er een titel en legenda bij moet.

Voor je presentatie

- Neem een fototoestel/camera/mobiele telefoon met camera mee om bijzondere panden/gebouwen vast te leggen. Die bijvoorbeeld niet weg mogen of juist gesloopt moeten worden. Deze foto's kun je gebruiken voor de presentatie want je gaat een nieuw gebouw ontwerpen voor in de binnenstad.
- Het nieuw te ontwerpen gebouw moet in een duidelijke en heldere visie worden gepresenteerd. Dus waarom het daar gebouwd moet worden, welke functie het krijgt en waarom er voor zo'n ontwerp is gekozen.
- Spreek duidelijk af wanneer en waar, wie doet wat. Het karteren gebeurt in de stad zelf, het uitwerken weer in de klas.

Les 21, 22 en 23 Maken van een ontwerp

Doel: ontwerpen en vormgeven nieuw gebouw voor in de binnenstad

Alle informatie is nu aanwezig. Je hebt een functiekaart van de binnenstad, je weet welke winkels er zijn en welke anderen gebouwen. Nu ga je aan de slag met het ontwerpen van een eigen gebouw dat in de binnenstad moet komen te staan.

- Bedenk waar het moet komen? (en waarom daar?)
- Wat is de functie van het gebouw?
- Waarom moet het gebouw er komen? (functie)
- Vertel wat over de architectuur?
- Hoe staan de gebouwen die het groepje ontwerpt met elkaar in relatie?

Ontwerpen

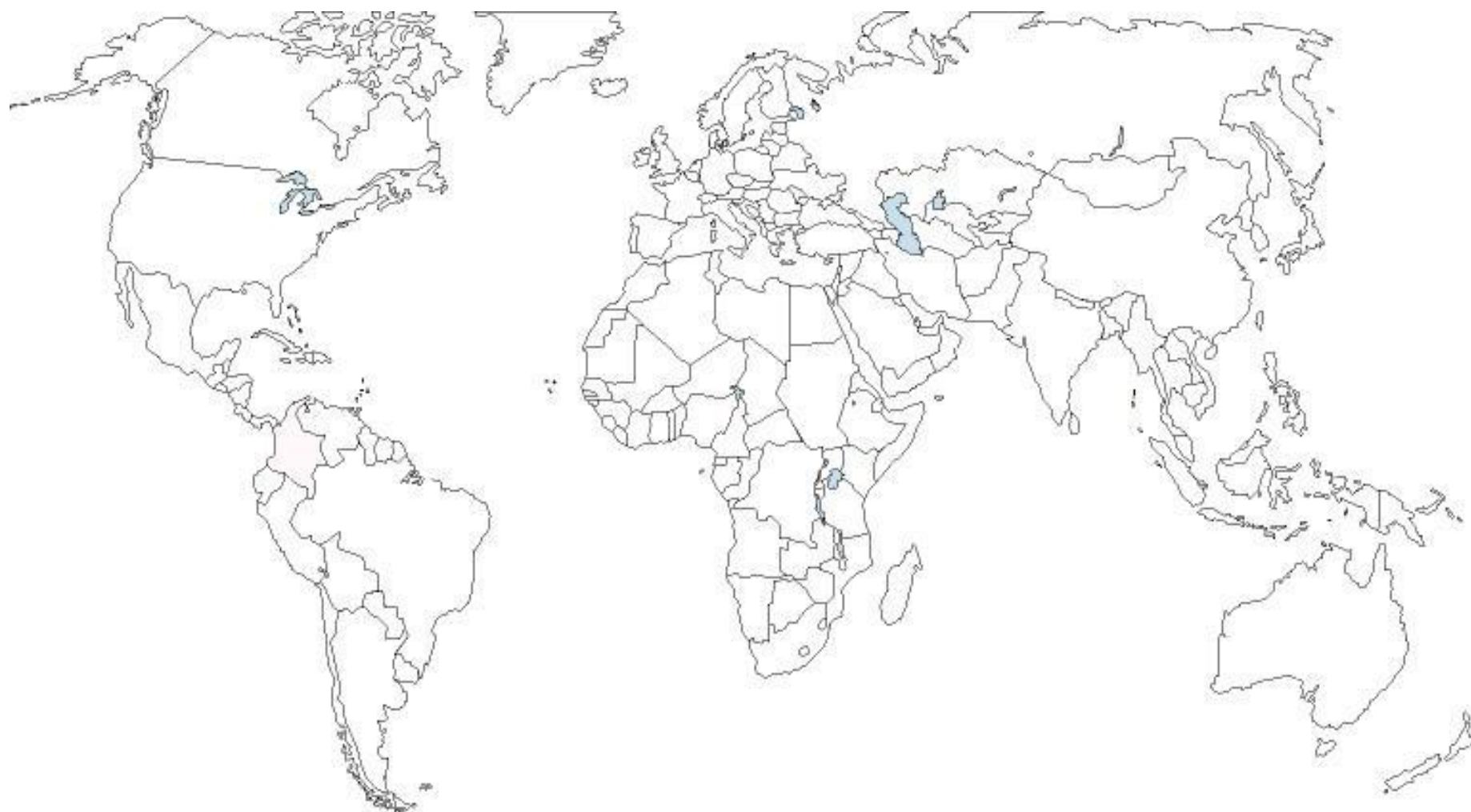
Je kunt op twee manieren aan de slag. Door zelf op papier een gebouw te ontwerpen of door het te maken in het programma SketchUp. Op een simpele manier kun je hiermee gebouwen tekenen.

Voor de presentatie maak je een poster waarop de kaart van de binnenstad staat met daarop jullie nieuw gebouw. Plak foto's of prints hoe jullie denken dat het er moet uit gaan zien. Of bouw zelf een maquette. Schrijf in het kort op wat jullie hebben ontworpen en waarom het daar moet komen in de stad.

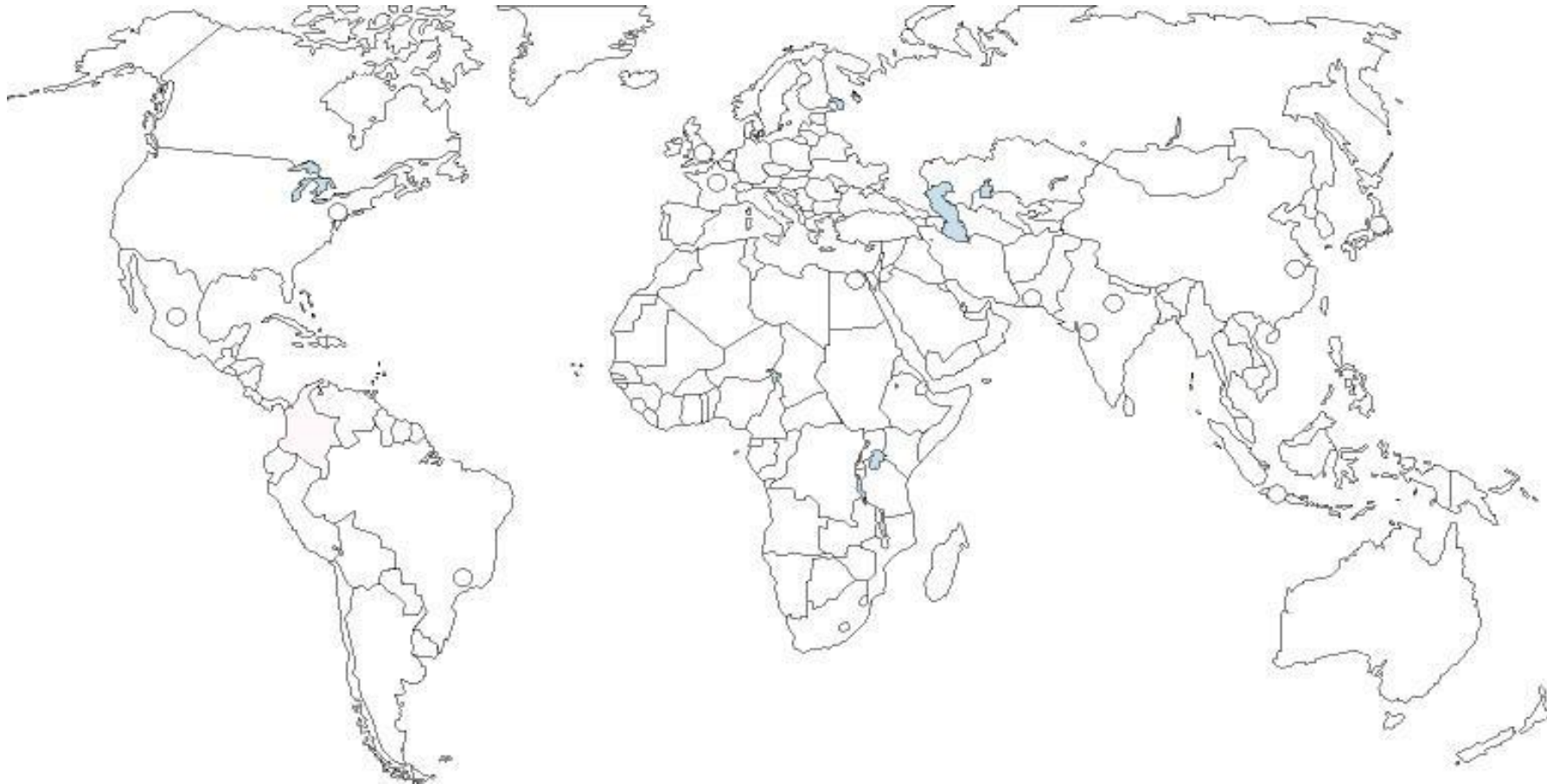
Benodigheden: lege kaart binnenstad, gevonden informatie (foto's etc.), knip en plakspullen, computers.

Bijlage 1 Waar woon jij en ben je wel eens geweest? (les 1)

Bijlage 2 Wereldsteden en megasteden (les14)

Bijlage 3 Lijst met categorieën om functiekaart te maken (les 18, 19 en 20)

Categorie	Kleur
1 wonen	
2 kantoor	
3 winkeltype 1: schoenen	
4 winkeltype 2: levensmiddelen	
5	
6	
7	
8	
9 recreëren	
10	

SLO is het nationaal expertisecentrum leerplanontwikkeling. Al 35 jaar geven wij inhoud aan leren en innovatie in de driehoek beleid, wetenschap en onderwijspraktijk. De kern van onze expertise betreft het ontwikkelen van doelen en inhoud van leren, voor vele niveaus, van landelijk beleid tot het klaslokaal.

We doen dat in interactie met vele uiteenlopende partners uit kringen van beleid, schoolbesturen en -leiders, leraren, onderzoekers en vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties (ouders, bedrijfsleven, e.d.).

Zo zijn wij in staat leerplankaders te ontwerpen, die van voorbeelden te voorzien en te beproeven in de schoolpraktijk. Met onze producten en adviezen ondersteunen we zowel beleidsmakers als scholen en leraren bij het maken van inhoudelijke leerplankeuzes en het uitwerken daarvan in aansprekend en succesvol onderwijs.

SLO

Piet Heinstraat 12
7511 JE Enschede

Postbus 2041
7500 CA Enschede

T 053 484 08 40
F 053 430 76 92
E info@slo.nl

www.slo.nl

slo